

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาหน้าที่ ความรับผิดชอบ ลักษณะและปริมาณงานบางอย่างของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ รวมทั้งปัญหาต่าง ๆ ของฝ่ายปกครองและสวัสดิการควบ ดังนั้นในตอนแรกจะเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 4 กลุ่ม อันนำไปจะวิเคราะห์เกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ และวิเคราะห์ปัญหาในการดำเนินงานของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ ในตอนท้ายบทจะวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะและปริมาณงานบางอย่างของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ ของสถานศึกษาปีกัตครุ จนาตกลาง ขนาดเล็ก และขนาดใหญ่

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ก. ผู้ตอบแบบสอบถามประเภทอาจารย์

เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประเภทอาจารย์ ผู้วิจัยได้สอบถามสถานภาพหลาย ๆ ด้าน ทั้งนี้เพื่อจะศึกษาถึงสถานภาพต่าง ๆ ของบุคลากรฝ่ายปกครองและสวัสดิการ และบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับงานด้านนี้ ส่วนการวิเคราะห์และเสนอข้อมูลนั้นผู้วิจัยมุ่งเปรียบเทียบสถานภาพของบุคลากร 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์ใหญ่ กลุ่มหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ และกลุ่มอาจารย์ฝ่ายปกครองและสวัสดิการเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่งหน้าที่ อายุ สถานภาพการสมรส วุฒิต่างการศึกษา อายุราชการ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ด้านปกครองและสวัสดิการ และการศึกษาคือ ฐาน ประชูปอบรมและสัมมนา

1. เพศ

อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามลักษณะ เพศจะปรากฏในตารางที่ 10

ตารางที่ 10

จำนวนอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
อาจารย์ใหญ่	11	50	11	50	22	100
หัวหน้าฝ่ายปกครองฯ	15	60	10	40	25	100
อาจารย์ฝ่ายปกครองฯ	55	46.61	63	53.91	118	100
รวม	81	49.09	84	50.91	165	100

จากตาราง 10 จะเห็นว่าอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 165 คน เป็นหญิงมากกว่าชาย เมื่อแยกตามประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม อาจารย์ใหญ่ 22 คน เป็นชายและหญิงจำนวนเท่ากัน หัวหน้าฝ่ายปกครอง 25 คน เป็นชาย 15 คน (60%) หญิง 10 คน (40%) ส่วนอาจารย์ฝ่ายปกครอง 118 คน เป็นชาย 55 คน (46.61%) และหญิง 63 คน (53.91%)

2. ตำแหน่งหน้าที่งานปกครองและสวัสดิการ

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงาน
 กำนันปกครองและสวัสดิการ ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ดังปรากฏในตารางที่ 11

ตารางที่ 11

ตำแหน่งหน้าที่ด้านปกครอง และสวัสดิการของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่งหน้าที่	ชาย	หญิง	รวม	
			จำนวน	%
อาจารย์ใหญ่	11	11	22	13.33
หัวหน้าฝ่ายปกครอง	15	10	25	15.15
อาจารย์ผู้ปกครองหอพัก	32	33	65	39.39
อาจารย์แนะแนว	4	7	11	6.66
อาจารย์พยาบาล	-	7	7	4.24
อาจารย์แผนกอาหาร	-	5	5	3.00
อาจารย์แผนกกิจกรรม	12	6	18	10.90
อาจารย์ผู้ปกครองนักศึกษาเดินเรือบ	5	4	9	5.45
อื่น ๆ	2	1	3	1.80
รวม	81	84	165	100

จากตารางที่ 11 จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นอาจารย์ผู้ปกครองหอพัก มีจำนวน 65 คน (39.39%) รองลงมาคือหัวหน้าฝ่ายปกครองจำนวน 25 คน (15.15%) อาจารย์ใหญ่ 22 คน (13.33%) นอกนั้นเป็นอาจารย์แผนกกิจกรรม อาจารย์แนะแนว อาจารย์ผู้ปกครองนักศึกษาเดินเรือบ และอาจารย์พยาบาลตามลำดับ ส่วนผู้ที่มิได้ระบุตำแหน่งหน้าที่ หรือมีตำแหน่งหน้าที่เป็นอนางอื่น มีจำนวน 3 คน (1.80%)

3. อายุ

จำนวนอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามอายุได้ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12

อายุผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	อาจารย์ใหญ่		หัวหน้าฝ่าย		อาจารย์		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ต่ำกว่า 26 ปี	--	-	-	-	21	17.50	21	12.72
26 - 35	2	9.09	6	24.00	72	61.02	80	48.48
36 - 45	9	40.91	12	48.00	19	16.10	40	24.24
สูงกว่า 45 ปี	11	50.00	7	28.00	6	5.08	24	14.56
รวม	22	100	25	100	118	100	165	100

จากตารางที่ 12 จะเห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก จำนวน 80 คน (48.48 %) อายุอยู่ในวัยหนุ่ม (26-35 ปี) อาจารย์ใหญ่ส่วนมาก จำนวน 11 คน (50.00 %) อยู่ในวัยอาวุโส (สูงกว่า 45 ปี) หัวหน้าฝ่ายปกครอง ส่วนมากคือ จำนวน 12 คน (48 %) อยู่ในวัยผู้ใหญ่ (36-45 ปี) ส่วนอาจารย์ฝ่ายปกครอง ส่วนมากคือ จำนวน 72 คน (61 %) บังอยู่ในวัยหนุ่ม (26-35 ปี)

4. สภาพการสมรส

สภาพการสมรสของผู้ตอบแบบสอบถามมีรายละเอียดดังใน
ตารางที่ 13

ตารางที่ 13

สภาพการสมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม

สภาพการ สมรส	อาจารย์ใหญ่				หัวหน้าฝ่าย				อาจารย์				รวม	
	ช.	ญ.	รวม	%	ช.	ญ.	รวม	%	ช.	ญ.	รวม	%	จำนวน	%
โสด	-	5	5	22.72	-	7	7	28	34	41	75	63.57	87	52.73
แต่งงาน	11	5	16	72.72	15	2	17	68	18	20	38	32.19	71	43.03
หย่า	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	5	4.24	5	3.03
หม้าย	-	1	1	4.56	-	1	1	4	-	-	-	-	2	1.21
รวม	11	11	22	100	15	10	25	100	55	63	118	100	165	100

จากตารางที่ 13 ผู้ตอบแบบสอบถามประมาณครึ่งหนึ่งคือ จำนวน 87 คน (52.73%) เป็นโสด อาจารย์ใหญ่ส่วนมากแต่งงาน มีอาจารย์ใหญ่หญิงที่ยังเป็นโสดอยู่ 5 คน (22.72%) ส่วนหัวหน้าฝ่ายปกครองส่วนมากแต่งงานแล้ว มีหัวหน้าฝ่ายปกครองที่เป็นหญิงจำนวน 7 คน (28%) ยังเป็นโสด ส่วนอาจารย์ฝ่ายปกครองนั้น ส่วนมากจำนวน 75 คน (63.57%) ยังเป็นโสด ทั้งนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ ส่วนมากเป็นอาจารย์ผู้ปกครองหลัก ซึ่งจะคงเป็นคนโสด

5. วุฒิทางการศึกษา

บุคคลแบบสอบถามส่วนมากคือ จำนวน 100 คน (60.61%) มีวุฒิปริญญาตรี ยับดับรองลงมาคือ วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 34 คน (20.61%) วุฒิปริญญาโทต่างประเทศ ในประเทศ และวุฒิปริญญาตรีและประกาศนียบัตรชั้นสูง ความสำคัญ อาจารย์ใหญ่ส่วนมาก จำนวน 16 คน (72.73%) ได้ปริญญาโทจาก ต่างประเทศ หัวหน้าฝ่ายปกครองส่วนมาก 10 คน (40%) ได้ปริญญาตรี และ 7 คน (28%) ได้ปริญญาโทจากต่างประเทศ ส่วนอาจารย์ฝ่ายปกครองส่วนมาก จำนวน 85 คน (72.03%) ได้ปริญญาตรี รวมละเอียดเกี่ยวกับวุฒิบุคคลแบบ-สอบถาม มีในตารางที่ 14

ตารางที่ 14

วุฒิทางการศึกษามูลนิธิแบบสอบถาม

วุฒิ	อาจารย์ใหญ่		หัวหน้าฝ่าย		อาจารย์		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ปริญญาโท :								
ต่างประเทศ	16	72.73	7	28	5	4.29	18	10.91
ในประเทศ	-	-	1	4	3	2.55	4	2.42
ปริญญาตรี + ป.ชั้นสูง	-	-	2	8	7	5.95	9	5.45
ปริญญาตรี	5	22.72	10	40	85	72.03	100	60.61
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	4.55	5	20	18	15.25	34	20.61
รวม	22	100	25	100	118	100	165	100

6. อายุราชการ

การที่เราจะศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้สอบแบบสอบถามนั้น อาจจะพิจารณาได้จาก อายุราชการ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 15

ตารางที่ 15

อายุราชการของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุราชการ	อาจารย์ใหญ่		หัวหน้าฝ่าย		อาจารย์		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ต่ำกว่า 6 ปี	-	-	1	4.00	58	49.15	59	35.76
6 - 10	-	-	3	12.00	23	19.49	26	15.76
11 - 15	3	13.64	9	36.00	17	14.41	29	17.57
16 - 20	5	22.72	2	8.00	8	6.70	15	9.09
21 - 25	5	22.72	4	16.00	9	7.63	18	10.91
26 - 30	3	13.64	3	12.00	2	1.69	8	4.85
31 - 35	4	18.19	3	12.00	1	0.99	8	4.85
36 - 40	2	9.09	-	-	-	-	2	1.21
รวม	22	100	25	100	118	100	165	100

จากตารางที่ 15 ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากคือ 59 คน (35.76%) มีอายุราชการต่ำกว่า 6 ปี อาจารย์ใหญ่ส่วนมากมีอายุราชการระหว่าง 16-25 ปี หัวหน้าฝ่ายปกครองมีอายุราชการระหว่าง 11 - 15 ปี เป็นส่วนมาก (36.00 %) มีอยู่ 1 คน ที่อายุราชการต่ำกว่า 6 ปี ส่วนอาจารย์ฝ่ายปกครอง นั้นส่วนมากมี

อายุราชการน้อยคือ อายุราชการต่ำกว่า 6 ปี ถึง 58 คน (49.15 %)

7. ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ก่อนปกครองและสวัสดิการ

การพิจารณาความรู้และประสบการณ์ของบุคลากรก่อนปกครองและสวัสดิการ อาจพิจารณาระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่เกี่ยวกับงานค่านนี้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 16

ตารางที่ 16

ระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงานในตำแหน่ง

ระยะเวลา	อาจารย์ใหญ่		หัวหน้าฝ่าย		อาจารย์		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ต่ำกว่า 5 ปี	10	45.45	13	52.00	73	60.88	96	58.24
5 - 8	8	36.36	5	20.00	16	13.40	29	17.57
9 - 12	2	9.09	6	24.00	4	12.86	22	13.30
13 - 16	1	4.55	1	4.00	7	6.94	9	5.45
17 - 20	-	-	-	-	5	4.24	5	3.03
สูงกว่า 20 ปี	1	4.55	-	-	3	2.68	4	2.41
รวม	22	100	25	100	118	100	165	100

จากตารางที่ 17 จะเห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากกว่าครึ่งคือ 96 คน (58.24 %) มีระยะเวลาปฏิบัติงานในค่านนี้ต่ำกว่า 5 ปี อาจารย์ใหญ่

หัวหน้าฝ่ายปกครองและอาจารย์ฝ่ายปกครองส่วนมากล้วนแต่ได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ปัจจุบันเป็นเวลาต่ำกว่า 5 ปีทั้งนั้น

8. การศึกษา คุงาน ประชุมสัมมนาและอบรม

การพิจารณาความรู้ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้ขอแบบสอบถามนั้น อาจพิจารณาได้จากการศึกษาเพิ่มเติมการฝึกอบรมหรืองานตลอดจนการประชุมสัมมนาต่าง ๆ ดังรายละเอียดในตารางที่ 17

ตารางที่ 17

การศึกษาต่อ คุงาน การประชุมสัมมนาและอบรมของผู้ขอแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนครั้ง	ศึกษาต่อ				คุงาน				ประชุมสัมมนา-อบรม			
		ในประเทศ		ต่างประเทศ		ในประเทศ		ต่างประเทศ		เกี่ยวข้อง		ทั่วไป	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
	0	17	77.28	5	22.72	18	81.81	7	31.82	-	-	3	13.64
อาจารย์ใหญ่	1-2	5	22.72	17	77.28	2	9.09	13	59.09	4	18.19	1	4.55
	3-4	-	-	-	-	1	4.55	2	9.09	3	13.64	4	18.19
	5-6	-	-	-	-	1	4.55	-	-	5	22.72	4	18.19
	7 ขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	10	45.45	10	45.45
	0	15	60.00	17	68.00	21	84.00	19	76.00	24	96.00	-	-
	1-2	10	40.00	8	32.00	3	12.00	6	24.00	1	4.00	10	40.00
หัวหน้าฝ่าย	3-4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	20.00
	5-6	-	-	-	-	1	4.00	-	-	-	-	4	16.00
	7 ขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	24.00

ตารางที่ 17 (ต่อ)

กลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวน ครั้ง	ศึกษาต่อ				ทำงาน				ประชุมสัมมนา-อบรม			
		ในประเทศ		ต่างประเทศ		ในประเทศ		ต่างประเทศ		เกี่ยวข้องกับ		ทั่วไป	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
	0	92	77.97	112	94.92	113	95.76	117	99.01	83	70.19	55	46.61
	1 - 2	26	22.03	6	5.08	3	2.55	1	0.99	29	24.58	46	28.98
อาจารย์	3 - 4	-	-	-	-	2	1.69	-	-	5	4.24	12	10.07
	5 - 6	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.99	4	3.39
	7 ขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.95

จากตารางที่ 17 จะเห็นว่า การศึกษาคอนันต์ อาจารย์ใหญ่ส่วนมากจำนวน 17 คน (77.28 %) ไม่มีโอกาสไปศึกษาคอนันต์ต่างประเทศ ส่วนหัวหน้าฝ่ายปกครองนั้นส่วนมากจำนวน 10 คน (40%) ได้ศึกษาคอนันต์ภายในประเทศ ส่วนอาจารย์ฝ่ายปกครองไปศึกษาน้อยมาก การทำงานนั้นอาจารย์ใหญ่ส่วนมากจำนวน 13 คน (59.09%) มีโอกาสไปทำงานยังต่างประเทศ ส่วนหัวหน้าฝ่ายปกครองและอาจารย์ฝ่ายปกครองมีโอกาสไปทำงานน้อย ในค่านการประชุมสัมมนาหรืออบรมนั้น อาจารย์ใหญ่ได้เคยเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก ทั้งจำนวนครั้ง และจำนวนคนส่วนทั้งในค่านที่เกี่ยวกับข้อ กับตำแหน่งหน้าที่โดยตรง และทั่ว ๆ ไป ส่วนอาจารย์ฝ่ายปกครองและหัวหน้าฝ่ายปกครองนั้นส่วนมากเคยร่วมการประชุมสัมมนาหรืออบรมในค่านที่ไม่เกี่ยวกับงานค่านปกครองและสวัสดิการ โดยเฉพาะหัวหน้าฝ่ายปกครองนั้น เคยประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับงานค่านปกครองและสวัสดิการเพียง 1 คน (4.00 %) เท่านั้น

ข. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามประเภทนักศึกษา

1. ระดับชั้นและประเภทนักศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามประเภทนักศึกษาระดับมัธยม นักศึกษาที่อยู่ประจำและเดินเร่ และมัธยมทุกระดับชั้น จึงรายละเอียดในตารางที่ 18

ตารางที่ 18

ระดับชั้น และประเภทนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม

ระดับชั้น	อยู่ประจำ				เดินเร่				รวม	
	ช.	ญ.	รวม	%	ช.	ญ.	รวม	%	จำนวน	%
ปกศ. ปีที่ 1	21	15	36	8.00	12	6	18	4.00	54	12.00
ปกศ. ปีที่ 2	63	54	117	26.00	18	18	36	8.00	153	34.00
ปกศ. สูง ปีที่ 1	27	33	60	13.33	12	18	30	6.67	90	20.00
ปกศ. สูง ปีที่ 2	27	21	48	10.67	42	21	63	14.00	111	24.67
ปม.	9	9	18	4.00	12	12	24	5.33	42	9.30
รวม	147	132	279	62.00	96	75	171	38.00	450	100

จากตารางที่ 18 จะเห็นว่านักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามที่อยู่ประจำ 62 % มากกว่านักศึกษาเดินเร่ ซึ่งมีเพียง 38 % และเมื่อพิจารณาว่าระดับชั้นของผู้ตอบแบบสอบถามจะเห็นว่า นักศึกษา ปกศ. ปีที่ 2 มีจำนวนสูงสุดคือ 153 คน (34.00%) และนักศึกษาระดับ ปกศ. สูง ปีที่ 2 มีจำนวนมากเป็นอันดับรองลงมาคือ จำนวน 111 คน

(24.67%) ทั้งนี้เพราะระดับชั้นทั้ง 2 เป็นปีสุดท้ายของแต่ละระดับ

2. เพศ และหน้าที่พิเศษ

เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามประเภทนักศึกษา ผู้วิจัยคัดเลือกเอา
หน้าที่พิเศษต่าง ๆ เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก จึงปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามประเภท
นักศึกษาประกอบด้วยผู้ที่มีหน้าที่พิเศษต่าง ๆ แบ่งตามเพศ ดังในตารางที่ 19

ตารางที่ 19

หน้าที่พิเศษ และเพศผู้ตอบแบบสอบถามประเภทนักศึกษา

หน้าที่พิเศษ	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ประธานนักศึกษาหรือนายกองค์การ นักศึกษา	23	5.11	1	0.22	24	5.33
รองประธานนักศึกษาหรืออุปนายก	12	2.67	12	2.67	24	5.33
หัวหน้าหรือประธานหอพัก	61	13.56	62	13.77	123	27.33
รองหัวหน้าหรือรองประธานหอพัก	27	6.00	33	7.33	60	13.33
ประธานชุมนุม	39	8.67	27	6.00	66	14.67
รองประธานชุมนุม	15	3.30	15	3.30	30	6.67
ผู้แทนปีหรือผู้แทนระดับชั้น	24	5.33	12	2.67	36	8.00
รองผู้แทนปีหรือรองผู้แทนระดับชั้น	6	1.33	6	1.33	12	2.67
หัวหน้าชั้นหรือหมู่เรียน	27	6.00	8	4.00	45	10.00
รองหัวหน้าชั้นหรือหมู่เรียน	6	1.33	15	3.30	21	4.67
อื่น ๆ	3	0.67	6	1.33	9	2.00
รวม	243	54.00	207	46.00	450	100

2. บทบาทของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ

หัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ อาจมีหน้าที่และความรับผิดชอบเป็นจำนวนมาก แต่บทบาทที่นำมาวิจัยนี้เป็นเพียงตัวอย่างหน้าที่ความรับผิดชอบ บางประการในบรรดาหน้าที่หลาย ๆ ประการที่หัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการของสถาบันฝึกครูได้ปฏิบัติอยู่จริง ๆ การวิเคราะห์เกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการจะแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนแรกจะวิเคราะห์เกี่ยวกับบทบาทด้านปกครองและสวัสดิการนักศึกษา ส่วนในคอนหลังจะวิเคราะห์เกี่ยวกับบทบาทด้านการบริหารงานทั่ว ๆ ไปในฐานะหัวหน้าฝ่าย

ก. บทบาทด้านปกครองและสวัสดิการนักศึกษา

1. ค่าเฉลี่ยและค่าทดสอบความแตกต่าง (t-test)

เนื่องจากการวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์ความ เห็นของบุคลากรต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาทบางประการของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ การที่จะเปรียบเทียบความ เห็นของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มจึงต้องหาค่าเฉลี่ยของความ เห็นของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มต่าง ๆ และค่าทดสอบความแตกต่าง (t-test) ของความ เห็นเหล่านั้น โดยให้

- \bar{x}_1 = ค่าคะแนนเฉลี่ยของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ
- \bar{x}_2 = ค่าคะแนนเฉลี่ยของอาจารย์ใหญ่
- \bar{x}_3 = ค่าคะแนนเฉลี่ยของอาจารย์ฝ่ายปกครองและสวัสดิการ
- \bar{x}_4 = ค่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษา
- $t_{1,2}$ = ค่าทดสอบความแตกต่าง (t-test) ระหว่างหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการกับอาจารย์ใหญ่
- $t_{1,3}$ = ค่าทดสอบความแตกต่าง ระหว่างหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการกับอาจารย์ฝ่ายปกครอง

$t_{1,4}$ = ค่าทดสอบความแตกต่าง ระหว่างหัวหน้าฝ่ายปกครอง
กับนักศึกษา

* = แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05, df = ∞

** = แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .01 df = ∞

รายละเอียดตารางที่ 20

ตารางที่ 20

ค่าเฉลี่ยและค่าทดสอบความแตกต่าง (t-test) ระหว่างความเห็น
ของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับบทบาทในสถานปกครอง และสวัสดิการนักศึกษา
ของหัวหน้าฝ่ายปกครอง และสวัสดิการของสถานอันแปกหัตถ์

ข้อ	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	$t_{1,4}$
1	3.20	2.95	3.32	3.27	0.75	0.61	0.29
2	3.64	3.64	3.64	3.82	0	0	0.77
3	2.36	2.09	2.36	2.21	0.75	0	0.65
4	2.08	2.23	2.29	1.62	0.45	1.05	2.00*
5	3.36	3.41	3.59	3.24	0.5	1.14	0.60
6	3.08	3.18	3.27	3.05	0.54	1.37	0.48
7	1.92	4.05	2.12	1.91	0.39	1.00	0.68
8	2.20	2.36	2.33	2.96	0.28	0.48	3.85**
9	3.04	3.00	2.99	3.48	1.25	0.23	1.98*
10	3.52	3.59	3.28	3.62	0.20	1.20	0.50

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อ	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	$t_{1,4}$
11	2.28	2.45	2.30	2.52	0.51	0.11	0.96
12	2.44	2.59	2.71	2.54	0.81	1.24	0.40
13	3.20	3.36	3.38	2.46	0.49	0.91	3.70**
14	3.52	3.32	3.28	3.21	0.60	1.20	1.29
15	3.08	3.27	3.06	2.91	0.63	1.20	0.70
16	3.32	3.23	3.54	3.34	0.28	1.10	0.11
17	3.48	3.36	3.47	3.32	0.49	0.05	0.80
18	3.36	3.23	3.07	2.89	0.40	1.47	2.25*
19	3.44	3.27	3.36	3.11	0.52	0.40	1.30
20	3.00	3.05	2.83	3.22	0.17	0.85	0.98
21	3.20	3.23	3.22	3.25	0.10	0.11	0.28
22	3.00	3.05	3.09	3.15	0.14	0.25	0.65
23	3.20	3.27	3.39	3.23	0.20	0.96	0.15
24	2.48	2.73	2.83	2.91	0.73	1.95	1.95
25	3.08	3.00	3.15	3.54	0.24	0.35	2.20*

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อ	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	$t_{1,4}$
26	3.32	3.36	3.78	3.04	0.11	2.30*	1.20
27	3.12	3.27	2.09	2.78	0.43	0.65	1.34
28	2.92	3.18	2.89	2.59	0.78	0.14	1.30
29	1.96	2.18	2.09	2.31	0.60	0.65	1.36
30	3.32	3.27	3.26	3.38	0.14	0.32	0.38
31	3.04	3.14	3.18	2.99	0.31	0.70	0.22
32	3.16	3.14	3.00	3.25	0.06	0.80	0.45
33	3.08	2.82	2.64	2.81	0.78	2.20*	1.23
34	3.04	2.82	2.59	2.95	0.66	2.26*	0.48
35	3.56	3.41	3.56	3.48	0.45	0	0.35
36	3.04	2.86	2.09	3.10	0.54	0.25	0.24
37	3.52	3.00	2.90	2.79	1.66	2.82**	3.64**

2. บทบาทที่เห็นสอดคล้องต่อกัน (Consensus) กับความเห็น
ที่ขัดแย้งกัน (Conflict)

เมื่อนำเอารายละเอียดจากตารางที่ 20 มาจัดกลุ่มใหม่โดย
แยกบทบาทที่อาจารย์ใหญ่ อาจารย์ฝ่ายปกครอง และนักศึกษาต่าง เห็นสอดคล้องต่อ
กันกับหัวหน้าฝ่ายปกครอง และบทบาทที่กลุ่มตัวอย่างต่าง ๆ มีความเห็นขัดแย้งกับ
หัวหน้าฝ่ายปกครอง แล้วจะได้รายละเอียดดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21

บทบาทงานปกครองและสวัสดิการที่กลุ่มตัวอย่าง เห็นสอดคล้องกันและขัดแย้งกัน

ผ. มีความเห็นสอดคล้องกับทุกฝ่าย	ผ. มีความเห็นขัดแย้งกับ		
	ญ.	อ.	น.ศ.
ขอ 2, 21, 35, 30, 36, 22, 31, 17, 23	-	37	37
32, 16, 3, 15, 7, 11, 1, 5, 10	-	33	13, 8, 25
6, 20, 19, 28, 27, 12, 29, 14, 24	-	26, 34	18, 9, 4
รวมจำนวนขอ	27	-	4
			7

หมายเหตุ : ผ. = หัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ, ญ. = อาจารย์ใหญ่
อ. = อาจารย์ฝ่ายปกครอง

จากตารางที่ 21 จะเห็นว่าหัวหน้าฝ่ายปกครองฯ มีความเห็นสอดคล้องกับอาจารย์ใหญ่ ทุกข้อคิดเป็นร้อยละ 100 เห็นสอดคล้องกันกับอาจารย์ฝ่ายปกครองและสวัสดิการ 33 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 89.19 และเห็นสอดคล้องตรงกับกับนักศึกษาซึ่งเป็นผู้รับบริการ 30 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 81 สรุปแล้วทุกฝ่ายต่างเห็นสอดคล้องตรงกันกับหัวหน้าฝ่ายปกครองถึง 27 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 72.97 จึงพอจะกล่าวได้ว่าหัวหน้าฝ่ายปกครองฯ มีความเห็นสอดคล้องตรงกับกับอาจารย์ใหญ่ อาจารย์และนักศึกษา โดยส่วนรวมแล้ว โดยเฉพาะ หัวหน้าฝ่ายปกครองฯ กับอาจารย์ใหญ่ มีความเห็นสอดคล้องกันสูงมาก

2.1 บทบาทที่ทุกฝ่ายเห็นสอดคล้อง กับหัวหน้าฝ่าย

2.1.1 บทบาทคานปกครองนักศึกษา

บทบาทที่หัวหน้าฝ่ายปกครอง เห็นสอดคล้อง กับอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ฝ่ายปกครอง และนักศึกษา เรียงลำดับตามความเห็นสอดคล้องกัน จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- ข้อ.2 วางระเบียบใหญ่ปกครองนักศึกษาหญิงที่อยู่ประจำซึ่งมาเยี่ยม นักศึกษาหญิงต้องมีบัตรเยี่ยม
- ข้อ.17 จัดทำแบบฟอร์มต่าง ๆ ของฝ่ายปกครอง เช่น แบบขอตาหยุดพัก การเรียน และบัตรรับประทานอาหาร เป็นต้น
- ข้อ.16 จัดให้มีอาจารย์เวรรับเป็นแม่ผู้ปกครองและแขกของนักศึกษา
- ข้อ.3 ทำเนิการซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติ เมื่อมีอัครศิรัยและการป้องกันอัครศิรัยภายในสถานศึกษา
- ข้อ.15 จัดทำตารางเวลาเพื่อกิจวัตรประจำต่าง ๆ ของนักศึกษา และกำหนดให้นักศึกษาปฏิบัติตามนั้น
- ข้อ.7 จัดกิจกรรมบางอย่างเพื่อให้ผู้ปกครองมีโอกาสพบอาจารย์ต่าง ๆ ที่สถานศึกษาปีกหักครุ
- ข้อ.11 ดูแลเกี่ยวกับการไ้ชบานพาหนะและการเดินทางไป-กลับของนักศึกษา
- ข้อ.1 ดูแลการมาเรียนของนักศึกษา และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเมื่อนักศึกษา ป่วย ลา หรือ ขาด
- ข้อ.5 ให้คำปรึกษาและความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาในถิ่นต่าง ๆ
- ข้อ.10 จัดสถานที่เฉพาะเพื่อให้ผู้มาเยี่ยมนักศึกษาได้พบนักศึกษาในเวลาอันสมควรทั้งในและนอกเวลาราชการ
- ข้อ.6 จัดทำตารางกิจกรรมหรือปฏิทินกำหนดการต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปกครองและสวัสดิการนักศึกษาของสถานศึกษา

- ข้อ.12 รายงานความประพฤติของนักศึกษาให้ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน
 อย่างสม่ำเสมอ
- ข้อ.14 จัดกิจกรรมบางอย่าง เพื่อฝึกนักศึกษาให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับ
 สังคมได้อย่างดี

จะเห็นได้ว่า บทบาทด้านการวางระเบียบเกี่ยวกับการเยี่ยม
 นักศึกษาหญิงที่อยู่ประจำ มีความเห็นสอดคล้องกันสูง อาจจะเป็นเพราะมีระเบียบ
 ของกระทรวงในแนวปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้พอสมควร การจัดแบบฟอร์มต่าง ๆ ของ
 ฝ่ายปกครองและการจัดอาจารย์เวรรับเยี่ยม เป็นบทบาทที่เห็นได้ชัดเจนและเกี่ยว
 ข้องกันหลาย ๆ ฝ่ายเสมอ ๆ จึงทำให้ความเห็นสอดคล้องกันทุกฝ่ายสูง ส่วนการ
 จัดกิจกรรมทางสังคม และการรายงานความประพฤติให้ผู้ปกครองทราบ อาจจะเป็น
 บทบาทที่ไม่ชัดเจน เพราะสถานศึกษาบางแห่งจะรายงานความประพฤติในกรณีที่เกิด
 ปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษาคนนั้นเท่านั้น ส่วนการจัดกิจกรรมทางสังคมให้นักศึกษานั้น
 อาจจะเป็นไปโดยที่กลุ่มตัวอย่างบางคนไม่สามารถแยกกิจกรรมทางสังคมและกิจกรรม
 ทางวิชาการ หรือสันทนาการออกจากกันได้

2.1.2 บทบาทด้านสวัสดิการนักศึกษา

บทบาทที่หัวหน้าฝ่ายปกครอง เห็นสอดคล้องกับอาจารย์
 ใหญ่ อาจารย์ฝ่ายปกครอง และนักศึกษา เมื่อเรียงตามลำดับความสอดคล้องกัน
 จากมากไปหาน้อย มีดังต่อไปนี้

- ข้อ.21 จัดให้มีกิจกรรมระหว่างหอพัก เช่น วันชาวหอ เป็นต้น
- ข้อ.35 จัดวางระเบียบควบคุมดูแลนักศึกษาเมื่อมีการจัดกิจกรรมขึ้น
- ข้อ.30 ดูแลอาคารสถานที่ในด้านความสะอาดเพื่อสุขภาพและอนามัยของ
 นักศึกษา
- ข้อ.36 รมในกา ประเมินผลการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถานศึกษา

- ข้อ.22 จัดให้มีทะเบียนและระเบียบนักศึกษาประจำหอพักต่าง ๆ
- ข้อ.31 เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดอาหารบริเวณควบคุมดูแลการรับประทานอาหารของนักศึกษาที่สถานศึกษาจัดบริการ
- ข้อ.23 ให้คำปรึกษาหารือหรือช่วยแก้ปัญหาแก่นักศึกษาทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นรายหมู่
- ข้อ.32 ดูแลเจ้าหน้าที่แผนกอาหาร และการจัดหอาหารให้แก่นักศึกษาที่อยู่ประจำ
- ข้อ.20 ควบคุมดูแลเงินฝากให้จับส่วนตัวของนักศึกษาประจำให้เป็นไปตามระเบียบ
- ข้อ.19 เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดหา ดูแลการใช้และเก็บพัสดุ-ครุภัณฑ์หอพัก
- ข้อ.28 จัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพนักศึกษาเป็นประจำทุกปี
- ข้อ.27 ให้ขอเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดซื้อ เก็บรักษาและแจกจ่ายเวชภัณฑ์ต่าง ๆ แก่นักศึกษา
- ข้อ.29 รับผิดชอบในการจัดทำระเบียบสุขภาพของนักศึกษา
- ข้อ.24 จัดหาข้อมูลบางประการเกี่ยวกับนักศึกษาเพื่อประโยชน์ของการแนะแนว

บทบาทด้านสวัสดิการนี้ บทบาทที่เกี่ยวกับหอพัก และด้านกิจกรรมนักศึกษา เป็นบทบาทที่ความเห็นสอดคล้องกันสูง รวมทั้งบทบาทที่เกี่ยวกับดูแลความสะอาดของอาคารสถานที่ในค่านที่เป็นประโยชน์คือสุขภาพและอนามัยของนักศึกษา ส่วนบทบาทที่มีความเห็นสอดคล้องกันน้อยคือ การหาข้อมูลนักศึกษาเพื่อการแนะแนวและบริการด้านสุขภาพอนามัย เช่น การจัดทำระเบียบสุขภาพนักศึกษา การจัดซื้อและแจกจ่ายเวชภัณฑ์รวมทั้งการตรวจสอบสุขภาพนักศึกษาประจำปีด้วย

2.2 บทบาทที่มีความเห็นขัดแย้งกัน

2.2.1 บทบาทคณาจารย์ปกครองนักศึกษา

บทบาทคณาจารย์มีเฉพาะนักศึกษาเท่านั้นที่มีความเห็นขัดแย้งกับหัวหน้าฝ่าย บทบาทที่มีความเห็นขัดแย้งกัน เวียงตามลำดับความขัดแย้งจากมากไปหาน้อยมีดังนี้ คือ

- ข้อ.13 จัดอุปกรณ์และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนหย่อนใจของนักศึกษา เช่น เลี้ยงไก่ ไล่แมลง เป็นต้น
- ข้อ.8 รับผิดชอบเกี่ยวกับการย้ายทะเบียนสำมะโนครัว เข้าออกของนักศึกษา
- ข้อ.18 เป็นผู้รับผิดชอบในการพิจารณาให้ผู้ปกครองและแขกของนักศึกษา พยปะและเยี่ยมนักศึกษาได้ เป็นกรณีพิเศษนอกเหนือระเบียบที่กำหนดไว้
- ข้อ.9 รับผิดชอบในการจัดทำบัตรประจำตัวนักศึกษา
- ข้อ.4 เยี่ยมเยียนนักศึกษาถึงบ้านนักศึกษาเป็นครั้งคราว

2.2.2 บทบาทงานสวัสดิการนักศึกษา

บทบาทคณาจารย์มีอาจารย์ฝ่ายปกครองและนักศึกษาเท่านั้นที่เห็นขัดแย้งกับหัวหน้าฝ่ายปกครอง บทบาทที่มีความเห็นขัดแย้งกัน เวียงตามระดับความขัดแย้งจากมากไปหาน้อยมีดังนี้คือ

บทบาทที่ทั้งอาจารย์ฝ่ายปกครองและนักศึกษาเห็นขัดแย้งกับหัวหน้าฝ่ายคือ

- ข้อ.37 สนับสนุนให้นักศึกษาที่มีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมของนักศึกษา ให้ได้เข้ามาอยู่ในหอพักของสถานศึกษา

บทบาทที่อาจารย์ฝ่ายปกครอง เห็นขัดแย้งกับหัวหน้าฝ่ายคือ

- ข้อ.33 คุ้ดูแลการจัดอาหารให้แก่นักศึกษาเดินเรียน
- ข้อ.26 ปรับปรุง แก้วไข บริการและสวัสดิการต่าง ๆ ที่นักศึกษาต้องการ
- ข้อ.34 มีส่วนรวมในการจัดหาและควบคุมดูแลเครื่องมือเครื่องใช้ของแผนกอาหาร

บทบาทที่นักศึกษา เห็นขัดแย้งกับหัวหน้าฝ่ายคือ

- ข้อ.25 ช่วยเหลือในการจัดหาทุนการศึกษาสงเคราะห์นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์

จะเห็นได้ว่า บทบาทด้านการปกครองนั้นมีเฉพาะนักศึกษาเท่านั้น ที่เห็นขัดแย้งกับหัวหน้าฝ่าย โดยเฉพาะในด้านการจัดอุปกรณ์และกิจกรรมเพื่อการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนหย่อนใจ กับเรื่องการย้ายทะเบียนสำมะโนครัวเข้าออก ส่วนในค่านสวัสดิการนั้น ทั้งนักศึกษาและอาจารย์ฝ่ายปกครองต่างเห็นขัดแย้งกับหัวหน้าฝ่ายในเรื่อง การให้สิทธิพิเศษแก่นักศึกษาที่มีส่วนช่วยเหลือกิจกรรมให้ได้เข้าอยู่ในหอพักของสถานศึกษา สำหรับอาจารย์ฝ่ายปกครองยังเห็นขัดแย้งในเรื่องบริการอาหารสำหรับนักศึกษาเดินเรียน การปรับปรุงแก้ไขสวัสดิการต่าง ๆ และการจัดหาควบคุมดูแลเครื่องมือเครื่องใช้แผนกอาหาร ในค่านสวัสดิการนักศึกษาเห็นขัดแย้ง เพราะการช่วยเหลือจัดหาทุนแก่นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เท่านั้น

ข. บทบาทการบริหารในฐานะหัวหน้าฝ่าย

4. ค่าเฉลี่ยและค่าทดสอบความแตกต่าง (t-test)

แบบสอบถามหมวดนี้มีผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม คือ หัวหน้าฝ่ายปกครอง ๗ อาจารย์ใหญ่ และอาจารย์ฝ่ายปกครอง ค่าเฉลี่ยคะแนนความเห็นของกลุ่มตัวอย่างและค่าทดสอบความแตกต่าง (t-test) มีปรากฏในตารางที่ 22

ตารางที่ 22

ค่าเฉลี่ยและค่าทดสอบความแตกต่าง (t-test) ระหว่างความเห็น
ของกรรมาธิการเกี่ยวกับบทบาทในด้านการบริหารในฐานะหัวหน้าฝ่าย

ข้อ	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$
38	3.24	3.09	3.19	0.39	0.65
39	3.16	3.05	2.95	0.31	1.06
40	2.44	2.41	2.37	0.13	0.36
41	1.96	2.41	1.92	1.36	0.23
42	1.96	2.36	1.88	1.21	0.40
43	2.80	3.14	2.77	1.02	0.16
44	3.24	3.18	2.91	0.16	1.65
45	3.36	3.18	3.04	0.54	1.62
46	3.48	3.27	3.04	0.63	2.20*
47	3.32	3.23	2.95	0.27	1.84
48	2.48	2.64	2.23	0.35	1.25
49	3.28	3.45	2.06	0.51	6.21**
50	2.44	3.18	2.23	2.06*	1.05

หมายเหตุ : * แยกค่าที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05, $df = \infty$, $t=1.96$
 ** แยกค่าที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01, $df = \infty$, $t=2.58$

จากตารางที่ 22 จะเห็นว่า ความเห็นของอาจารย์ใหญ่ และอาจารย์
 ฝ่ายปกครองส่วนมากจะสอดคล้องกับความเห็นของหัวหน้าฝ่ายปกครอง แต่ก็มีบางข้อ
 บทบาทที่ขัดแย้งกัน จำนวนบทบาทที่ขัดแย้งและสอดคล้องกันปรากฏในตารางที่ 23

ตารางที่ 23

บทบาทการบริหารที่กลุ่มตัวอย่าง เห็นสอดคล้องและขัดแย้งกัน

	ค. มีความเห็นสอดคล้องกับทุกฝ่าย	ด. มีความเห็นขัดแย้งกัน	
		จ.	ฉ.
ข้อ 40, 53, 43, 39, 41		50	49
48, 42, 44, 45, 47		-	46
รวมจำนวนข้อ	10	1	2

หมายเหตุ : ค. = หัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ, จ. = อาจารย์ใหญ่
 ฉ. = อาจารย์ฝ่ายปกครอง

จากตารางที่ 23 จะเห็นว่า บทบาทด้านการบริหารในฐานะหัวหน้าฝ่ายนี้ อาจารย์ใหญ่ มีความเห็นชัดเจนเพียง 3 ข้อ และเห็นสอดคล้องกับหัวหน้าฝ่าย 12 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 92.31 ส่วนอาจารย์ฝ่ายปกครอง มีความเห็นชัดเจนกับหัวหน้าฝ่าย 2 ข้อ และเห็นสอดคล้องของกัน 1 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 84.62 สรุปแล้วบทบาทด้านการบริหารนี้ อาจารย์ใหญ่ และอาจารย์ฝ่ายปกครอง ต่างเห็นสอดคล้องกับฝ่ายปกครอง 7 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 76.92 แสดงว่าในด้านการบริหารนี้ ความเห็นของหัวหน้าฝ่ายปกครองกับอาจารย์ใหญ่ และหัวหน้าฝ่ายปกครองกับอาจารย์ฝ่ายปกครอง โดยส่วนรวมแล้วไม่แตกต่างกัน

2. บทบาทด้านการบริหารที่ความเห็นสอดคล้องกับ

บทบาทด้านการบริหารที่อาจารย์ใหญ่และอาจารย์ฝ่ายปกครองต่างมีความเห็นสอดคล้องกับหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ บทบาทด้านนี้ที่สอดคล้องกัน เรื่องตามระดมความเห็นสอดคล้องกันจากมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

- ข้อ 40 กำหนดวิธีการและเวลาที่แน่นอนที่จะประเมินผลงานของฝ่ายปกครองและสวัสดิการตามที่กำหนดไว้ในโครงการ
- ข้อ 38 กำหนดนโยบายและวางโครงการต่าง ๆ ของฝ่ายปกครองและสวัสดิการไว้อย่างชัดเจน และเสนอให้ผู้บริหารอนุมัติ
- ข้อ 43 จัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ฝ่ายปกครอง
- ข้อ 39 จัดทำบันทึกและสถิติต่าง ๆ ของปัญหาและข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานเพื่อหาทางปรับปรุงและแก้ไข
- ข้อ 41 มีส่วนร่วมกับหัวหน้าสถานศึกษาในการพิจารณาความคิดเห็นความชอบของอาจารย์ฝ่ายปกครอง
- ข้อ 48 จัดทำเอกสารเกี่ยวกับการปกครองและสวัสดิการเพื่อเป็นการเสนอผลงานและแบบแพร่ความรู้

- ข้อ.42 ส่งเสริมอาจารย์ฝ่ายปกครองให้มีโอกาสเข้าร่วมในการฝึกอบรม
อาจารย์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์
- ข้อ.44 ศึกษามลผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ฝ่ายปกครอง โดยสม่ำเสมอ
- ข้อ.45 วางระเบียบหรือแนวปฏิบัติสำหรับอาจารย์ฝ่ายปกครองทุกคน
เพื่อปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- ข้อ.47 ประกาศให้อาจารย์ทุกคนของสถานศึกษารวมนโยบาย และ
โครงการปกครองและสวัสดิการของคณะอาจารย์ฝ่ายปกครอง
และสวัสดิการ

บทนำที่กล่าวถึงการบริหารที่ความเห็นทุกฝ่ายสอดคล้องกันสูงในส่วนที่เกี่ยวข้อง
กับการกำหนดนโยบาย วางโครงการ และการบริหารงานบุคคล ส่วนในด้าน
การควบคุม ประสานงาน และการประเมินผลงานมีความสอดคล้องกันลดหลั่นลงมา
ความเห็นที่สอดคล้องกันน้อยมากคือ การประกาศให้อาจารย์ทุกคนของสถานศึกษา
รวมนโยบายและโครงการปกครองและสวัสดิการของคณะอาจารย์ฝ่ายปกครอง และ
สวัสดิการ

3. บทนำที่กล่าวถึงการบริหารที่เห็นขัดแย้งกัน

บทนำที่กล่าวถึง อาจารย์ใหญ่เห็นขัดแย้งกับหัวหน้าฝ่ายเพียงบทนำ
เดียว และอาจารย์ฝ่ายปกครองมีความเห็นขัดแย้งกับหัวหน้าฝ่ายเพียง 2 บทนำ

บทนำที่อาจารย์ใหญ่เห็นขัดแย้ง คือ

- ข้อ.50 เปิดโอกาสให้อาจารย์อื่นในสถานศึกษามีส่วนร่วมวางโครงการ
ดำเนินการและประเมินผลเกี่ยวกับการปกครองและการให้บริการ
ด้านสวัสดิการแก่นักศึกษา

บทบาทที่อาจารย์ฝ่ายปกครอง เห็นชัดเจน คือ

- ข้อ 49 เปิดโอกาสให้อาจารย์ฝ่ายปกครองแสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ ในการให้บริการด้านปกครองและสวัสดิการแก่นักศึกษา
- ข้อ 46 รับผิดชอบในการติดต่อสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่นทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษา เมื่อมีเรื่องเกี่ยวข้องกับกิจการปกครองและสวัสดิการนักศึกษา

น่าสังเกตว่า บรรดาบทบาทต่าง ๆ ของหัวหน้าฝ่ายปกครอง ส่วนกับการวิจัยนี้ มีเพียงบทบาทเดียวเท่านั้นที่อาจารย์ใหญ่เห็นชัดเจนกับหัวหน้าฝ่ายปกครอง คือ บทบาทเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้อาจารย์อื่นมีส่วนร่วมวางโครงการและการประเมินผลด้านปกครองและสวัสดิการ แต่ความชัดเจนนี้มีได้เป็นไปในทางตรงกันข้าม หากแต่ให้ความเห็นสูงกว่าหัวหน้าฝ่ายปกครอง การที่หัวหน้าสถานศึกษาเห็นสอดคล้องกับหัวหน้าฝ่ายในบทบาทต่าง ๆ สูงมาก จึงเชื่อว่าการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของหัวหน้าฝ่ายปกครองมีความสอดคล้อง หรือไปกันไต่กับหัวหน้าสถานศึกษา

ความเห็นที่ชัดเจนกันมากระหว่างหัวหน้าฝ่ายปกครองกับอาจารย์ฝ่ายปกครองคือ การเปิดโอกาสให้อาจารย์ฝ่ายปกครองแสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ ในการให้บริการด้านปกครองและสวัสดิการแก่นักศึกษา โดยที่อาจารย์ฝ่ายปกครองเห็นว่า หัวหน้าฝ่ายปกครองเปิดโอกาสให้อาจารย์ได้แสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ เกี่ยวกับงานด้านนี้น้อยกว่า 50% แต่หัวหน้าฝ่ายปกครองเห็นว่าคนได้เปิดโอกาสให้อาจารย์ได้แสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ สูงกว่า 50% บทบาทที่ชัดเจนอีกประการหนึ่งคือ บทบาทด้านการติดต่อสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่นทั้งในและนอกสถานศึกษาเกี่ยวกับงานด้านปกครองและสวัสดิการนักศึกษา

ค่าเฉลี่ยของอันดับ (Weight-Rank Mean) และค่าทดสอบความแตกต่าง (t-test) ของข้อทดสอบย่อย (Sub-test) และข้อทดสอบทั้งหมด

เพื่อทดสอบว่า ความเห็นของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ มีความเห็นแตกต่างกันกับอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ฝ่ายปกครอง และนักศึกษา ในแต่ละข้อทดสอบย่อยหรือไม่ และความเห็นทั้งหมดแตกต่างกันหรือไม่ รายละเอียดมีดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24

ค่าเฉลี่ยและค่าทดสอบความแตกต่าง (t-test) ของข้อทดสอบย่อยและข้อทดสอบทั้งหมดระหว่างหัวหน้าฝ่ายปกครอง ๓ กับกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม

ข้อทดสอบย่อย	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	$t_{1,4}$
งานการปกครอง	3.06	3.03	3.01	2.92	0.06	0.22	1.92
งานสวัสดิการ	3.11	3.06	2.99	3.00	0.11	1.08	0.95
งานบริหาร	2.86	2.81	2.75	-	0.21	0.98	-
รวมทุกงาน	3.04	3.01	2.88	2.96	0.11	1.01	1.47

หมายเหตุ : $df = \infty$; $t = 1.96$; ระดับความมีนัยสำคัญ = .05

ค่าทดสอบจากตารางที่ 24 จะเห็นว่า หัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ มีความเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ทั้งในด้านการทดสอบย่อยและในทุก ๆ ด้าน กับอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ฝ่ายปกครอง และนักศึกษา และความสอดคล้องกัน จะสูงลงกลั่นลงมาตามลำดับจากอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ฝ่ายปกครอง และนักศึกษา อาจารย์ใหญ่มีความเห็นสอดคล้องสูงทุก ๆ ด้าน ในด้านการปกครองนักศึกษา เห็นสอดคล้องต่ำกว่าทุกกลุ่ม ส่วนด้านสวัสดิการความสอดคล้องของอาจารย์ฝ่ายปกครอง จะต่ำกว่าทุกกลุ่ม ในด้านการบริหารนั้นความเห็นของอาจารย์ฝ่ายปกครองสอดคล้องต่ำกว่าของอาจารย์ใหญ่ ส่วนของค่าเฉลี่ยด้านการบริหารงานของหัวหน้าฝ่าย จะต่ำกว่าด้านการปกครอง และด้านสวัสดิการ

เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของความเห็นเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้าฝ่ายปกครอง และกลุ่มตัวอย่างต่าง ๆ จะปรากฏในตารางที่ 25

ตารางที่ 25

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเห็นเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้าฝ่ายปกครอง ฯ
ระหว่างหัวหน้าฝ่าย กับกลุ่มตัวอย่างประเภทอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ และนักศึกษา

ระหว่าง	กับ	หัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ
อาจารย์ใหญ่		0.9677
อาจารย์ฝ่ายปกครองและสวัสดิการ		0.919
นักศึกษา		0.8997

จากตารางที่ 25 จะเห็นว่า ความเห็นของหัวหน้าฝ่ายปกครอง ๗
 เกี่ยวกับบทบาทของตนเองนั้น มีความสัมพันธ์กับความเห็นของอาจารย์ใหญ่สูงมาก
 ($r = 0.9677$) และมีความสัมพันธ์กับบุคลากรของฝ่ายปกครอง ๗ สูงมากเช่นกัน
 ($r = 0.919$) ส่วนความสัมพันธ์กับความเห็นของนักศึกษาก็สูงเช่นกัน
 ($r = 0.8997$)

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า ความเห็นของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ
 เกี่ยวกับบทบาทของตนไม่มีความแตกต่างกันกับความเห็นของอาจารย์ใหญ่กับของ
 อาจารย์ฝ่ายปกครอง และกับความเห็นของนักศึกษา ซึ่งเป็นการยอมรับสมมุติฐาน
 ที่ตั้งไว้

3. ปัญหาการดำเนินงานของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ

ในการปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตาม บ่อประสมปัญหาไม่มากก็น้อย การปฏิบัติ
 งานของฝ่ายปกครองและสวัสดิการก็เช่นกัน บางครั้งย่อมมีอุปสรรคหรือไม่ประสบ
 ผลสำเร็จ หรือก่อให้เกิดสภาพอันไม่พึงปรารถนา ปัญหาของฝ่ายปกครองหรือ
 สวัสดิการอาบมีมาก ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเขียนปัญหามาคนละ 3 ปัญหา
 และให้เรียงอันดับก่อนหลังตามความสำคัญของปัญหา ผลของการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

1. จำนวนผู้ตอบและจำนวนปัญหา

เมื่อนำปัญหาต่าง ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า เป็นปัญหามาวิเคราะห์
 จะพบว่า จำนวนผู้ตอบและจำนวนปัญหาต่าง ๆ แยกได้ตามรายละเอียดในตารางที่ 26

ตารางที่ 26

จำนวนผู้ตอบและจำนวนปัญหา

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			จำนวนปัญหา	
	ทั้งหมด	ตอบ	%	ขอปัญหา	กลุ่มปัญหา
อาจารย์ใหญ่	22	18	81.81	46	13
หัวหน้าฝ่ายปกครอง	25	22	88.00	65	13
อาจารย์ฝ่ายปกครอง	118	92	77.96	238	22
นักศึกษา	450	380	84.44	815	23
รวม	615	512	83.25	1164	26

จากตารางที่ 26 จะเห็นว่า หัวหน้าฝ่ายปกครองฯ เป็นจำนวนถึง 22 คน (88.00%) ที่ตอบและจำนวนนักศึกษาที่ตอบเป็นจำนวนรองลงมาคือ 318 คน (84.44%) กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดตอบ 512 คน (83.25%) มีขอปัญหาทั้งหมดทั้งที่ซ้ำกัน และยังไม่รวมกลุ่มเป็นจำนวนทั้งสิ้น 1164 ปัญหา เมื่อจัดเป็นปัญหาเรื่องเดียวกันเข้าเป็นกลุ่มแล้วจะเหลือปัญหาทั้งสิ้น 26 กลุ่มปัญหา

2. กลุ่มปัญหาและอันดับความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากปัญหาต่าง ๆ มีมาก แตกต่างไปตามแนวทรรณะของกลุ่มตัวอย่าง แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อนำแนวทรรณะทั้งหมดมาเปรียบเทียบกันแล้วก็พอมอง เห็นปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีแนวทรรณะสอดคล้องต่องันได้

ผู้วิจัยได้ ให้คะแนนเป็นร้อยละสำหรับปัญหาต่าง ๆ และเรียงอันดับปัญหาตามระดับ
ความสำคัญดังรายละเอียดในตารางที่ 27 โดยให้

- ญ = อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ
 ฝ = หัวหน้าฝ่ายปกครอง และสวัสดิการ
 อ = อาจารย์ฝ่ายปกครอง และสวัสดิการ
 นศ = นักศึกษา
 รวม = ญ + ฝ + อ + นศ

ตารางที่ 27

กลุ่มปัญหา คะแนน และอันดับปัญหาของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ

ปัญหา	คะแนนคิดเป็นร้อยละ					อันดับความสำคัญของปัญหา				
	ญ	ฝ	อ	นศ	รวม	ญ	ฝ	อ	นศ	รวม
บุคลากรฝ่ายปกครอง	20	12.86	5.32	3.48	5.92	1	3	7	13	6
บริการอาหาร	7	7.14	7.22	14.22	8.90	6	6	3	1	3
ความประพฤตินักศึกษา	5	17.14	15.94	7.98	11.52	8	2	1	4	1
นักศึกษาเต็มเว็บบ	6	5.71	4.18	2.04	4.48	7	7	11	18	9
หอพัก	3	5.71	8.83	4.50	8.51	10	7	2	9	7
อาคารสถานที่	8	7.14	6.84	8.04	7.51	5	6	4	3	5
ระบบการทำงานของ ฝ่าย	16	18.57	6.46	3.30	11.08	2	1	5	14	2
บริการสุขภาพและ สุขภาพ	3	-	4.56	5.40	3.49	10	-	9	8	11

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ปัญหา	คะแนนคิดเป็นร้อยละ					อันดับความสำคัญของปัญหา				
	ญ	ป	อ	นศ	รวม	ญ	ป	อ	นศ	รวม
ระเบียบข้อบังคับ	-	-	4.18	8.46	0.41	-	-	11	2	12
ความสามัคคี	-	-	1.52	5.70	1.31	-	-	17	7	17
อาจารย์-นักศึกษา	-	-	1.92	3.78	1.43	-	-	16	12	16
นักศึกษาประจำ	-	-	5.32	6.00	2.88	-	-	7	6	13
กิจกรรมนักศึกษา	-	-	2.28	7.32	2.40	-	-	15	5	15
น้ำ - ไฟ	10	2.14	4.56	4.26	5.49	4	11	9	11	8
การคมนาคม-การขนส่ง	-	-	1.52	2.16	.92	-	-	17	17	18
อุปกรณ์สวัสดิการ	-	-	-	2.40	.60	-	-	-	16	22
งบประมาณสวัสดิการ	-	-	1.52	.72	.56	-	-	17	23	23
สถานที่แยกกันอยู่	-	1.43	.95	.84	.81	-	12	21	21	19
คุณลักษณะของนักศึกษา	12	1000	6.46	4.32	8.20	3	4	6	10	4
บริการแนะแนว	-	-	-	1.32	.33	-	-	-	20	24
การขยายตัวของสถานศึกษา	4	3.57	2.85	1.50	2.73	9	9	14	19	14
การปฏิบัติงานของอาจารย์	-	-	-	.70	.18	-	-	-	22	26
สภาพแวดล้อม	-	1.43	1.33	-	.69	-	12	20	-	21
สวัสดิการอาจารย์	-	-	.95	-	.24	-	-	21	-	25
ระบบการเรียน	3	-	-	-	.75	10	-	-	-	20
ความปลอดภัย	3	2.86	3.04	3.36	4.05	10	10	13	14	10
รวม	100	100	100	100	100					

ตารางที่ 27 จะเห็นว่า มีปัญหาที่สำคัญหลายปัญหาที่อาจารย์และนักศึกษา มีความเห็นใกล้เคียงกันหรือตรงกัน และมีบางปัญหาที่มีความเห็นแตกต่างกันทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่าง แต่ละคณะมีสถานศึกษาต่างกัน มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสีย ในปัญหาต่าง ๆ แตกต่างกัน

3. ลักษณะและรายละเอียดของปัญหา

เนื่องจากปัญหาแต่ละกลุ่มทั้งอาจารย์และนักศึกษาได้ให้รายละเอียด และลักษณะของปัญหาแต่ละปัญหามีทั้งที่คล้ายคลึงกัน และแตกต่างกันอันมีความสำคัญของปัญหากลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 27 ลักษณะและรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหา เรียงตามลำดับสำคัญของปัญหาตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. ความประพฤติของนักศึกษา

นักศึกษามักจะประพฤติคนไม่เรียบร้อย เช่น การแต่งกาย การพูดจา ตลอดจนชอบฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ การคบเพื่อนต่างเพศ การสูบบุหรี่ อาจารย์ใหญ่เห็นว่า ความประพฤติและลักษณะนิสัยของนักศึกษา จากการจัดแถวมาเนาน เป็นการศึกษาที่จะแก้ไข ปัญหานี้อาจารย์ผ่านปกครองและสวัสดิการให้ความสำคัญเป็นอันดับ 1

2. ระบบการทำงานของฝ่ายปกครอง

การจัดและการดำเนินงานด้านปกครองและสวัสดิการไม่ค่อยสอดคล้องประสานงานและความร่วมมือจากบุคลากรหลาย ๆ ฝ่าย ไม่มีการกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบให้แน่นอน ไม่กระจายอำนาจ ไม่มีวิธีปฏิบัติงานที่ดี อาจารย์ฝ่ายปกครองต้องทำหน้าที่สอนเท่า ๆ กันกับอาจารย์อื่น ๆ ทำให้ ไม่สามารถปฏิบัติงานด้วยดีได้อย่างเต็มที่ และทั่วถึง ปัญหานี้หัวหน้าฝ่ายปกครองให้ความสำคัญเป็นที่ 1 อาจารย์ใหญ่ให้เป็นอันดับที่ 2

3. บริการอาหาร

สถานศึกษาไม่สามารถจัดบริการอาหารให้แก่นักศึกษาได้ดี ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ อุปสรรคในการจัดเลี้ยงไม่พอเพียง ทั้งนี้เนื่องจากเงิน

ค่าอาหารค่ำหรือ เพราะอัตราค่าอาหารที่กระทรวงกำหนดไว้นั้นไม่ได้เพิ่มตามระดับค่าครองชีพที่สูงขึ้น บางแห่งขาดบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านนี้ และบางแห่งโรงอาหารพิเศษไม่ได้สัดส่วนกับจำนวนนักศึกษา ปัญหานี้มักศึกษาจัดให้เป็นปัญหาอันดับ 1

4. คุณลักษณะของนักศึกษา

ทั้งอาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า นักศึกษาส่วนมากยังขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม ไม่ตรงต่อเวลา ง่าย ไม่มีความคิดริเริ่ม ไม่เคารพต่อสิทธิของผู้อื่น ขาดลักษณะผู้นำ บางคนสับสน

5. อาคารสถานที่

สถานศึกษาบางแห่งคับแคบ อาคารสถานที่ไม่ได้สัดส่วนกับจำนวนนักศึกษา อาคารเก่า ไม่มีรั้วรอบขอบชิด บุคคลภายนอกใช้เส้นทางผ่าน ไม่มีที่พักผ่อนหย่อนใจ ถนนภายในสถานศึกษาไม่เรียบรอบ อาคารบางแห่งไม่เหมาะสมและจำนวนห้องน้ำ ส้วมก็ไม่เพียงพอแก่นักศึกษา

6. บุคลากรฝ่ายปกครอง

สถานศึกษาขาดบุคคลที่จะอาสาสมัครปฏิบัติงานต่าง ๆ ของฝ่ายนี้ ส่วนใหญ่มักจะต้องขอร้องหรือสั่งใหม่ปฏิบัติ นอกจากนี้จะหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมได้ยาก เช่น บางคนอายุน้อย ขาดประสบการณ์ ในทัศนะของนักศึกษาเห็นว่าบุคลากรด้านนี้บางคนจางตัวไม่เหมาะสม ไม่ยุติธรรม ใช้อารมณ์ในการปฏิบัติงาน ปัญหานี้อาจารย์ใหญ่ให้ความสำคัญอันดับ 1

7. หอพัก

หอพักของสถานศึกษาน้อย ไม่พอกับนักศึกษาวางแห่ง หอพักอยู่กันอบ่างอัดแอ ก่อ ไม่เหมาะสมที่ใช้เป็นหอพัก แบบแปลนไม่เหมาะสม บางแห่งหอพักกับอาคารเรียนใช้อาคารหลังเดียวกัน รวมทั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่เพียงพอ

8. น้ำ - ไฟ

สถานศึกษาบางแห่งขาดน้ำดื่ม น้ำใช้ ไฟฟ้าไม่พอเพียง บางแห่งมีน้ำเพียงพอแต่ไม่ค่อยสะอาด และการจัดบริการน้ำดื่มไม่เพียงพอ

9. นักศึกษาเกินเรียน

นักศึกษาเกินเรียนมีจำนวนมากแก่การควบคุมดูแลและให้สวัสดิการ การจัดหาที่พัก เป็นไปทั่วความลำบากและค่าใช้จ่ายไม่เหมาะสม บางคนไม่มีอุปกรณ์ควบคุมดูแล ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ความเห็นห่างกับอาจารย์มีมาก และนักศึกษาไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ก็ว่กับกิจกรรม รมนักศึกษา

10. ความปลอดภัย

ความปลอดภัยมีทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยเฉพาะโจรร้ายชุกชุม มีการลักขโมยบ่อยเสมอ ๆ สถานศึกษาบางแห่งการลักขโมยเกิดจากนักศึกษาด้วยกันเอง และบางแห่งมีปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในด้านการจราจรหน้าสถานศึกษา

นอกจากปัญหาสำคัญ 10 ประการทั้งที่กล่าวมาแล้ว ยังมีปัญหาอื่นอีก 16 ปัญหา เรียงความสำคัญคือ

1. เกี่ยวกับบริการสุขภาพ และสุขาภิบาล เช่น ซากเครื่องเวชภัณฑ์ เป็นต้น
2. เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับ เช่น ระเบียบข้อบังคับไม่เหมาะสม การปฏิบัติไม่เป็นแนวเดียวกัน
3. เกี่ยวกับนักศึกษาประจำ เช่น มักฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับ อุปกรณ์หอพักไม่เพียงพอ
4. เกี่ยวกับขนาดของสถานศึกษา เช่น นักศึกษามีมากเกินไป และมีหลายประเภท หลายหลักสูตรทำให้เกิดปัญหาในด้านปกครองและสวัสดิการ

5. เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา เช่น บางแห่งมีมากเกินไป บางแห่งมีน้อยเกินไป และความร่วมมือ จากนักศึกษาและอาจารย์มีน้อย
6. เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษามีน้อย
7. เกี่ยวกับความสามัคคีของนักศึกษา มักจะแบ่งแยกเป็นพวก เป็นจังหวัด
8. เกี่ยวกับการคมนาคมและการขนส่ง ตลอดจนการเดินทางไป-กลับไม่สะดวก
9. เกี่ยวกับสถานที่แยกกัน เช่น มีอาคารแยกกันอยู่คนละแห่งห่างไกลกัน
10. เกี่ยวกับระบบการเรียนการสอน ทำให้ความใกล้ชิดระหว่างอาจารย์กับนักศึกษามีน้อย
11. เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาไม่ดี เช่น ใบเมืองใหญ่ ๆ
12. เกี่ยวกับการอุปถัมภ์สถานสวัสดิการไม่เพียงพอ
13. เกี่ยวกับการงบประมาณสถานสวัสดิการ มีจำนวนจำกัด
14. เกี่ยวกับการบริการแนะแนว บางสถานศึกษาไม่มีบุคลากรด้านนี้โดยเฉพาะ
15. เกี่ยวกับสวัสดิการของอาจารย์ไม่ดีพอ
16. เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ไม่เหมาะสม เช่น การแต่งกายและความประพฤติ

4. ลักษณะและปริมาณงานบางอย่างของฝ่าย และหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ

เนื่องจากการจัดและการดำเนินงานด้านปกครองและสวัสดิการของสถาบันฝึกหัดครูยังไม่ดีระบบระเบียบที่แน่นอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใคร่จะศึกษาลักษณะการจัดและการดำเนินงานบางอย่าง โดยเฉพาะในด้านการจัดแบ่งสายงาน แผนก และบุคลากรของฝ่ายนี้ รวมทั้งศึกษาเปรียบเทียบลักษณะและปริมาณงานบางอย่างของหัวหน้าฝ่ายนี้ ด้ยว่า มีความแตกต่างกันตามขนาดของศึกษาหรือไม่ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะและปริมาณงานของฝ่ายและของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ จะเสนอตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. ขนาดและจำนวนสถานับฝึกหัดครู

ขนาดของสถานับฝึกหัดครูสำหรับการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น

3 ขนาด คือ

ขนาดเล็ก หมายถึงสถานศึกษาที่มีนักศึกษาต่ำกว่า 1000 คน

ขนาดกลาง หมายถึงสถานศึกษาที่มีนักศึกษาระหว่าง 1000-1499 คน

ขนาดใหญ่ หมายถึงสถานศึกษาที่มีนักศึกษาตั้งแต่ 1500 คนขึ้นไป

จากเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว สถานับฝึกหัดครูทั้งหมด 25 แห่ง แบ่งตามขนาดได้ดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28

จำนวนสถานับฝึกหัดครูแบ่งตามขนาดของสถานับ

ขนาด	จำนวนนักศึกษา		จำนวนสถานับ
	พิสัย	ค่าเฉลี่ย	
เล็ก	450-974	832	9
กลาง	1138-1464	1306	11
ใหญ่	1644-2066	1918	5
รวม	450-2066	1352	25

จากตารางที่ 28 จะเห็นว่าสถานับฝึกหัดครูส่วนมากคือ 11 แห่ง เป็นสถานศึกษาขนาดกลาง ถัดมาเป็นขนาดเล็ก 9 แห่ง และขนาดใหญ่ 5 แห่ง และมี

จำนวนนักศึกษาโดยเฉลี่ย ตามขนาด เล็ก : กลาง : ใหญ่ 832 : 1306 : 1918

2. ประเภทนักศึกษาเปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา

เมื่อวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาตามประเภทนักศึกษาประจำและ
 เकिनเรียนแล้ว นำมาเปรียบเทียบกันตามขนาดของสถานศึกษา จะเห็นได้จากตาราง
 ที่ 29

ตารางที่ 29

เปรียบเทียบจำนวนนักศึกษาประจำเकिनเรียนตามขนาดของสถานศึกษา

ประเภท นักศึกษา	เพศ	เล็ก		กลาง		ใหญ่	
		พิสัย	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ค่าเฉลี่ย
ประจำ	รวม	107-721	417	436-830	546	200-1049	780
	หญิง	101-504	252	0-527	343	0-762	488
	ชาย	0-333	165	0-460	203	0-387	292
เकिनเรียน	รวม	135-595	415	52-797	730	823-1763	1238
	หญิง	11-393	218	54-970	315	318-1033	671
	ชาย	94-302	196	240-555	415	405-730	567

จากตารางที่ 29 จะเห็นว่า มีสถานศึกษาบางแห่งที่มีนักศึกษาประจำ
 เฉพาะนักศึกษาชายหรือเฉพาะนักศึกษาหญิง นักศึกษาประจำจะเป็นหญิงมากกว่าชาย
 ส่วนนักศึกษาเकिनเรียนนั้น สถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่ จะมีนักศึกษาเकिनเรียน

หญิงมากกว่าชาย ส่วนสถานศึกษาขนาดกลาง จะมีนักศึกษาเดินเรียนชามากกว่าหญิง เมื่อเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาประจำและเดินเรียนจะเห็นว่า สถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่มีนักศึกษาเดินเรียนมากกว่านักศึกษาประจำ ส่วนสถานศึกษาขนาดเล็กนั้นจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนศึกษาทุกขนาดมีนักศึกษาหญิง อยู่ประจำมากกว่าเดินเรียน แต่นักศึกษายเดินเรียนมากกว่าอยู่ประจำ

3. อัตราส่วนนักศึกษาประจำ : หอพัก : อาจารย์ผู้ปกครองหอพัก

ลักษณะงานที่สำคัญประการหนึ่งของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ คือ การจัดและการดำเนินงานด้านหอพัก ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนนักศึกษาประจำ : หอพัก และจำนวนนักศึกษาประจำ : จำนวนอาจารย์ผู้ปกครองหอพัก มีรายละเอียดดังในตารางที่ 30

ตารางที่ 30

อัตราส่วนระหว่างนักศึกษาประจำ : หอพัก และอาจารย์ผู้ปกครองหอพัก

อัตราส่วน	เพศ	เล็ก		กลาง		ใหญ่	
		พิสัย	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ค่าเฉลี่ย
นักศึกษาประจำ รวม		13-200	94	22-140	76	54-99	74
หอพัก 1 หลัง	หญิง	20-200	95	30-165	86	47-102	76
	ชาย	12-200	92	27-115	64	60-97	72
นักศึกษาประจำ รวม		12-80	40	15-49	33	24-49	34
หออาจารย์ผู้ปกครอง	หญิง	20-77	38	14-52	34	26-51	37
ครองหอพัก 1 คน	ชาย	12-83	43	17-47	31	21-48	31

จากตารางที่ 30 ปรากฏว่า สถานศึกษาขนาดเล็กมีอัตราส่วนนักศึกษา :
 หอพักสูงกว่าขนาดกลางและใหญ่ ซึ่งอัตราส่วนใกล้เคียงกัน อัตราส่วนนักศึกษา
 ประจำห้อง : หอพักสูงกว่า อัตราส่วนของนักศึกษาชายในสถานศึกษาทุกขนาด และ
 ขนาดหอพักของสถานศึกษาขนาดเล็ก : จุนักศึกษาได้มากกว่าหอพักในสถานศึกษาขนาด
 กลางและใหญ่

ส่วนอัตราส่วนระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้ปกครองหอพักนั้น จะเห็นว่า สถาน-
 ศึกษาขนาดเล็กมีอัตราส่วนสูงกว่าขนาดกลางและใหญ่ และในสถานศึกษาขนาดกลาง
 และใหญ่ อัตราส่วนระหว่างนักศึกษาประจำห้อง : อาจารย์หอพักหญิง จะสูงกว่าอัตรา
 ส่วนของนักศึกษาชาย : อาจารย์หอพักชาย แต่สถานศึกษาขนาดเล็กนั้น อัตราส่วน
 นักศึกษาหญิงประจำ : อาจารย์หอพักหญิง จะสูงกว่าอัตราส่วนระหว่างนักศึกษาชาย :
 อาจารย์หอพักชาย

4. บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ตามปกครองและสวัสดิการ

เนื่องจากฝ่ายปกครองและสวัสดิการไม่มีบุคลากรสำหรับปฏิบัติหน้าที่
 คำนวณโดยเฉพาะ หากแก้ไขบุคลากรด้านวิชาการมาปฏิบัติงาน และถือว่าเป็นหน้าที่
 พิเศษ ดังนั้นจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานคำนวณจึงมีจำนวนไม่แน่นอน แตกต่างไปตาม
 แต่ละสถานศึกษา

ดังนั้นบุคลากรด้านปกครองและสวัสดิการจึงมีจำนวนมากน้อยตาม
 ลักษณะการบริหารงานบริหารด้านปกครองและสวัสดิการนักศึกษานักเรียนของสถานศึกษาแต่ละ
 แห่ง

เมื่อนำจำนวนบุคลากรฝ่ายปกครองและสวัสดิการมาเปรียบเทียบกัน
 ตามขนาดของสถานศึกษาจะเห็นได้จากตารางที่ 31

ตารางที่ 31

จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ตามปกครองและสวัสดิการ

เพศ	เล็ก		กลาง		ใหญ่	
	หีสับ	ค่าเฉลี่ย	หีสับ	ค่าเฉลี่ย	หีสับ	ค่าเฉลี่ย
ชาย	4-15	10.30	9-22	17.35	5-20	17.00
หญิง	8-29	18.00	13-26	23.15	13-27	23.50
รวม	13-33	28.30	16-48	39.50	27-43	40.50

จากตารางที่ 31 ปรากฏว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานตามปกครองและสวัสดิการ นักศึกษาเป็นหญิงมากกว่าชาย ทั้งในสถานศึกษานขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ ส่วนจำนวนบุคลากรทั้งหมดของฝ่ายนั้น สถานศึกษานขนาดกลางและขนาดใหญ่มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 39.50 และ 40.50 ตามลำดับ ส่วนสถานศึกษานขนาดเล็กนั้นมีจำนวนเพียง 28.30 แสดงว่าสถานศึกษานขนาดเล็กนั้นมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานค่านับน้อยกว่าขนาดกลางและใหญ่

บุคลากรที่ปฏิบัติงานตามปกครองและสวัสดิการนี้ประกอบด้วยอาจารย์ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ เช่น อาจารย์แนะแนว อาจารย์แผนกอาหาร อาจารย์พยาบาล อาจารย์ผู้ปกครองหอพักชายและหญิง อาจารย์ผู้ปกครองนักศึกษาเงินเรียนชายและหญิง อาจารย์แผนกกิจกรรมและอื่น ๆ อีก รวมละเอียดเกี่ยวกับบุคลากรด้านต่าง ๆ ของฝ่ายปกครองและสวัสดิการปรากฏในตารางที่ 32

ตารางที่ 32

บุคลากรประเภทต่าง ๆ ของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ

ตำแหน่งหน้าที่	เล็ก		กลาง		ใหญ่	
	พิสัย	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ค่าเฉลี่ย
อาจารย์แนะแนว	1-2	1.13	1-4	1.66	1-3	2.00
อาจารย์แผนกอาหาร	1-6	3.14	1-6	3.00	1-9	3.60
อาจารย์พยาบาล	0-2	0.86	1-2	1.20	1-3	1.50
อาจารย์ผู้ปกครองหอพักชาย	2-9	5.00	5-12	8.27	6-14	8.50
อาจารย์ผู้ปกครองหอพักหญิง	4-13	7.57	7-17	11.10	10-22	14.00
อาจารย์ผู้ปกครองนักศึกษาเคิน- เว็บบชาบ	1-7	2.80	1-10	4.40	2-6	3.50
อาจารย์ผู้ปกครองนักศึกษาเคิน- เว็บบหญิง	1-25	5.80	1-3	1.50	1-2	1.65
อาจารย์แผนกกิจกรรม	1-5	2.00	1-7	3.37	2-7	4.25
อื่น ๆ	-	-	2-10	5.00	1-2	1.50

จากตารางที่ 32 จะเห็นว่า อาจารย์ฝ่ายปกครองส่วนมาก คือ อาจารย์ผู้ปกครองหอพักหญิง คือขนาดเล็ก : กลาง : ใหญ่ = 8 : 10 : 14 คน รองลงมาคืออาจารย์ผู้ปกครองหอพักชาย เมื่อเทียบกับระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก : กลาง : ใหญ่ = 5 : 8 : 9 คน เมื่อเปรียบเทียบจำนวนบุคลากรตามขนาดของสถานศึกษาแล้ว ปรากฏว่า อาจารย์แนะแนว อาจารย์พยาบาล

อาจารย์ผู้ปกครองหอพักชาย อาจารย์ผู้ปกครองหอพักหญิง และอาจารย์แผนกกิจกรรม
ต่างมีจำนวนค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน โดยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นตามขนาดของสถานศึกษา
ส่วนอาจารย์แผนกอาหารนั้น สถานศึกษานขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และขนาดใหญ่
มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด จำนวนอาจารย์ผู้ปกครองนักศึกษาเคมเรียนชายนั้น สถานศึกษา
ขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ส่วนอาจารย์ผู้ปกครอง
นักศึกษาเคมเรียนหญิงนั้น สถานศึกษานขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนขนาด
กลางและขนาดใหญ่มีจำนวนใกล้เคียงกัน ข้อน่าสังเกตคือ สถานศึกษานขนาดเล็กบาง
แห่ง ไม่มีอาจารย์ทันขนาด

5. แผนกต่าง ๆ ของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ

เนื่องจากฝ่ายปกครองและสวัสดิการมีขอบเขตและปริมาณงานกว้าง
ขวางตามความจำเป็นและลักษณะของสถานศึกษา การจัดและการดำเนินงานด้านนี้
จึงแบ่งงานออกเป็นแผนกต่าง ๆ ตามความจำเป็น จำนวนแผนกงานต่าง ๆ เปรียบ
เทียบกับขนาดของสถานศึกษามีรายละเอียดดังตารางที่ 33

ตารางที่ 33

จำนวนแผนกต่าง ๆ ของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ

ขนาด	พิสัย	ค่าเฉลี่ย	หมายเหตุ
เล็ก	4-7	5.3	ไม่ตอบ 1 แห่ง
กลาง	3-9	6.5	ไม่ตอบ 2 แห่ง
ใหญ่	4-8	5.6	-

จากตารางที่ 33 ปรากฏว่าสถานศึกษาขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน ๗ สังกัดฝ่ายปกครองและสวัสดิการมากที่สุด คือ 6.5 แผนก รองลงมาคือสถานศึกษาขนาดใหญ่มี 5.6 แผนก ส่วนสถานศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวนค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกับขนาดใหญ่ คือ 5.3 แผนก สถานศึกษาที่มีแผนกน้อยที่สุดคือ 3 แผนก และมากที่สุด 9 แผนก

เนื่องจากการแบ่งแผนกต่าง ๆ ของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ ไม่มีระบบระเบียบ หรือบรรทัดฐานแน่นอน แต่ที่นิยมจัดส่วนมากมักแบ่งเป็น 5 แผนกคือ แผนกแนะแนว แผนกปกครอง (ซึ่งอาจแยกปกครองนักศึกษาประจำและปกครองนักศึกษาเกินเรียน) แผนกอาหาร แผนกพยาบาล และแผนกกิจกรรมนักศึกษา บางแห่งอาจจะจัดแบ่งออกไปมากกว่า 5 แผนก เช่น แผนกสวัสดิการ แผนกพัฒนาบริเวณและอาคาร แผนกเวรรับเป็น ฯลฯ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะและปรัชญาของสถานศึกษานั้น

สถานศึกษาบางแห่งจะแยกแผนกแนะแนว ไปขึ้นกับฝ่ายวิชาการ โดยมีความเชื่อว่าลักษณะงานแนะแนวเป็นงานวิชาการมากกว่างานปกครอง เพราะต้องอาศัยหลักวิชาต่าง ๆ มาก ส่วนงานปกครองนั้นเป็นงานที่ต้องใช้อำนาจหรือพระเดช อันเป็นการขัดกับหลักการแนะแนว นอกจากนี้สถานศึกษาบางแห่งยังแยกงานกิจกรรมออกเป็นฝ่ายหนึ่งต่างหาก แต่มีการประสานงานกับฝ่ายปกครองและสวัสดิการอย่างใกล้ชิด

รายละเอียดเกี่ยวกับการจัดแผนกต่าง ๆ ของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ มีดังปรากฏในตารางที่ 34

ตารางที่ 34

แผนกต่าง ๆ ของฝ่ายปกครองและสวัสดิการของสถานศึกษาขนาดต่าง ๆ

แผนก	เล็ก		กลาง		ใหญ่		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ประจำ-หอพัก	9	100	11	100	5	100	25	100
กินเรียน	7	55.55	4	36.36	3	60	14	56
อาหาร	9	100	11	100	5	100	25	100
พยาบาล	7	77.77	7	63.63	4	80	18	72
กิจกรรม	7	77.77	8	56.56	5	100	20	80
แนะแนว	6	66.66	8	72.72	5	100	19	76
สวัสดิการ	1	11.11	4	36.36	3	60	8	32
อื่น ๆ	2	22.22	9	81.81	3	60	14	56

จากตารางที่ 34 จะเห็นว่า สถานศึกษาทุกแห่งมีแผนกหอพักหรือนักศึกษาประจำกับแผนกอาหาร ซึ่งสังกัดฝ่ายปกครองและสวัสดิการ สถานศึกษาขนาดใหญ่ทุกแห่งมีแผนกแนะแนว และแผนกกิจกรรมนักศึกษา เมื่อพิจารณาจากตัวเลขข้างบน แสดงให้เห็นว่า การจัดแบ่งแผนกต่าง ๆ ของฝ่ายปกครองและสวัสดิการนั้น มิได้ขึ้นอยู่กับขนาดของสถานศึกษา

6. ลักษณะและปริมาณงานบางอย่างของหัวหน้าฝ่ายปกครอง ฯ

6.1 ปริมาณในรอบสี่ปีคาน

งานที่หัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการปฏิบัติในรอบสี่ปีคานหนึ่ง ๆ ที่สำคัญคือ งานด้านปกครอง การสอน การให้คำแนะนำแก่นักศึกษาทั้งเป็นรายหมู่และเป็นรายบุคคล การแก้ปัญหาและดำเนินการทางวินัยกับนักศึกษาทั้ง เป็นรายหมู่และรายบุคคล ปฏิบัติเฉลี่ยในรอบสี่ปีคานหนึ่ง ๆ มีปรากฏในตารางที่ 35

ตารางที่ 35

ปริมาณงานบางอย่างของหัวหน้าฝ่ายปกครอง ฯ ในรอบสี่ปีคาน

ลักษณะงาน	เล็ก		กลาง		ใหญ่		ไม่แน่นอน
	หัตถ์	เฉลี่ย	หัตถ์	เฉลี่ย	หัตถ์	เฉลี่ย	
ช.ม.ที่ใช้ปฏิบัติงานด้านนี้ในเวลาราชการ	10-40	25.33	10-40	23.44	5-40	15.33	3
ช.ม.ที่ใช้ในการสอน	8-12	8.50	5-16	11.11	5-15	11.82	1
จำนวนครั้งในการแนะนำนักศึกษาเป็นรายหมู่	1-2	1.00	1-2	1.14	1-4	1.50	6
จำนวนครั้งในการแนะนำนักศึกษาเป็นรายบุคคล	1-5	2.75	1-10	5.33	1-20	5.50	7
จำนวนครั้งในการแก้ปัญหาทางวินัยรายหมู่	1-2	1.33	1-5	2.00	1-2	1.00	6
จำนวนครั้งในการแก้ปัญหาทางวินัยรายบุคคล	1-5	3.00	1-10	4.83	3-7	5.00	7

จากตารางที่ 35 จะเห็นว่าหัวหน้าฝ่ายปกครองในสถานขนาดเล็กใช้เวลาในการปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายสัปดาห์ละ 25.33 ชั่วโมง มากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและใหญ่ ซึ่งใช้เวลา 23.44 และ 15.33 ชั่วโมงตามลำดับ ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะสถานศึกษาขนาดเล็กยังไม่ค่อยกระจายอำนาจการปฏิบัติงาน หรืออาจจะ เป็นเพราะบุคลากรที่นั่นมีน้อยก็ได้ ส่วนเวลาที่ใช้ในการสอนนั้น ในสถานศึกษาขนาด ใหญ่และกลาง ไม่แตกต่างกันมากนักคือ 11.82 และ 11.11 ชั่วโมง ตามลำดับ ส่วน สถานศึกษาขนาดเล็กมีชั่วโมงสอนต่ำกว่าเล็กน้อย คือ 8.50 ชั่วโมง ในการให้คำ แนะนำนักศึกษาเป็นรายหมู่ และการแก้ปัญหาทางวินัยเป็นรายหมู่นั้น สถานศึกษาทั้ง 3 ขนาด ใช้เวลาไม่แตกต่างกันมากนัก ประมาณสัปดาห์ละครั้ง ส่วนการให้คำปรึกษาหารือและแก้ปัญหาทางวินัยเป็นรายบุคคลนั้น จำนวนครั้งมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน

สำหรับในสถานศึกษาขนาดเล็กนั้น มีอยู่ 2 แห่ง ที่หัวหน้าฝ่ายปกครองและ สวัสดิการ ไม่มีชั่วโมงสอน เนื่องจากภาระในด้านการปกครองมีมาก และมีอยู่ 1 แห่ง ที่งานธุรการและปกครองอยู่ในความรับผิดชอบของคนคนเดียวกัน อนึ่งการที่ผู้ตอบ ไม่แน่นอนถึง 6-7 คนนั้น อาจแสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติงานของหัวหน้าฝ่ายปกครอง และสวัสดิการ ไม่มีการจกชั้นที่หรือจัดทำสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของตน ไว้ จึงไม่สามารถให้คำตอบโดยประมาณได้

6.2 ปริมาณงานในรอบภาคเรียน

ในภาคเรียนหนึ่ง ๆ หัวหน้าฝ่ายปกครองต้องปฏิบัติหน้าที่สำคัญ บางอย่าง เช่น ร่วมในการพิจารณาจัดซื้อพัสดุ-ครุภัณฑ์หอพัก การจัดทำเอกสารและ รายงานต่าง ๆ การพบปะติดต่อกับผู้ปกครองนักศึกษา การประชุมนักศึกษาบางส่วน หรือทั้งหมด การประชุมอาจารย์ผู้ปกครองหอพัก การประชุมอาจารย์ฝ่ายปกครอง และ การรวมประชุมมหาวิทยาลัยและกรมการต่าง ๆ เป็นต้น ดังรายละเอียดในตารางที่ 36

ตารางที่ 36

ปริมาณงานบางอย่างในรายนามโรงเรียนของหัวหน้าฝ่ายปกครองฯ

ลักษณะงาน	เล็ก		กลาง		ใหญ่		ไม่แน่นอน
	พิสัย	เฉลี่ย	พิสัย	เฉลี่ย	พิสัย	เฉลี่ย	
ร่วมพิจารณาจัดซื้อพัสดุ- ครุภัณฑ์	1-2	1.5	2-5	3.43	3-30	8.2	7
จัดทำรายงานและ เอกสาร	1-3	2	1-12	4	3-12	7.50	6
พบปะติดต่อกับผู้ปกครอง	6-40	2.4	1-20	6.66	1-3	1-50	7
ประชุมนักศึกษา	1-12	5.75	1-14	6.40	1-40	11.60	3
ประชุมอาจารย์ผู้ปก- ครองหอพัก	1-6	2.4	1-3	2.3	1-4	2.33	6
ประชุมอาจารย์ผู้ปก- ครอง	1-6	2	1-3	2.03	2-3	2.4	5
ประชุมหมวดและกรรม- การต่าง ๆ	2-12	6.14	1-15	7.50	1-15	4.33	5

จากตารางที่ 36 จะเห็นว่าการร่วมพิจารณาจัดซื้อพัสดุครุภัณฑ์ การจัดทำรายงานและเอกสาร และการประชุมนักศึกษาของหัวหน้าฝ่ายปกครองฯ นั้น จำนวนครั้งและจำนวนชิ้นงานจะมากน้อยตามขนาดของสถานศึกษา ส่วนการประชุมอาจารย์ผู้ปกครองหอพักและประชุมอาจารย์ฝ่ายปกครองนั้นเกือบจะไม่แตกต่างกันตามขนาดของสถานศึกษา ส่วนการประชุมหมวดและกรรมกรต่าง ๆ นั้น สถานศึกษานาค-

กลาง และขนาดเล็กจะมีจำนวนครั้งสูงกว่าขนาดใหญ่ แต่มีข้อที่น่าสังเกตคือ การพบปะติดต่อกับผู้ปกครองนักเรียน สถานศึกษาขนาดเล็กมีจำนวนครั้งสูง ถึง 24 ครั้ง เมื่อเทียบกับขนาดกลาง 6.66 ครั้ง และขนาดใหญ่เพียง 1.50 ครั้ง ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ได้กระจัดภูมิต่างกันหรือมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ นอกเหนือจากหัวหน้าฝ่ายปกครองฯ ก็เป็นไปได้

6.3 ปริมาณงานในรอบปีการศึกษา

นอกจากงานบางอย่างที่ปฏิบัติในรอบสัปดาห์และในรอบภาค เรียบแล้ว ในปีหนึ่ง ๆ หัวหน้าฝ่ายปกครองฯ ยังต้องวางโครงการหรือแผนดำเนินงาน และปรับปรุงงานต่าง ๆ เกี่ยวกับฝ่ายของตน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ในฐานะที่หัวหน้าฝ่ายซึ่งเป็นผู้บริหารระดับรองลงมาจากหัวหน้าสถานศึกษา บ่อยครั้งมีโอกาสร่วมเป็นกรรมการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาไม่มากนักย่อย ดังปรากฏในตารางที่ 37

ตารางที่ 37

ปริมาณงานประจำปีบางอย่างของหัวหน้าฝ่ายปกครองฯ

ลักษณะงาน	เล็ก		กลาง		ใหญ่		ไม่แน่นอน
	พิสัย	เฉลี่ย	พิสัย	เฉลี่ย	พิสัย	เฉลี่ย	
การวางโครงการ เป็นกรรมการภายในสถาน ศึกษา	2-10	4	2-10	4	2-4	3	7
เป็นกรรมการภายนอกสถาน ศึกษา	4-25	10	2-22	8.37	2-45	14	7
	2-3	2.66	1-3	2	1-3	2	8

จากตารางที่ 37 จะเห็นว่า จำนวนโครงการดำเนินงานและปรับปรุงงานของหัวหน้าฝ่ายปกครองของสถานศึกษาขนาดเล็กและกลางนั้นไม่แตกต่างกัน ส่วนสถานศึกษาขนาดใหญ่ย่อมกว่าเล็กน้อย จำนวนกรรมการภายในสถานศึกษาที่หัวหน้าฝ่ายปกครองฯ มีส่วนรวมนั้น สถานศึกษาขนาดใหญ่มีจำนวนมากที่สุด ขนาดเล็กมีจำนวนรองลงมา และขนาดกลางมีจำนวนน้อยที่สุด ส่วนการมีส่วนร่วมเป็นกรรมการภายนอกสถานศึกษาของหัวหน้าฝ่ายปกครองของสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีจำนวนใกล้เคียงกัน

6.4 หน้าที่อื่น ๆ

นอกจากปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการแล้ว หัวหน้าฝ่ายส่วนมากยังปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ อีก เช่น เป็นหัวหน้าหมวดวิชา อาจารย์นิเทศก์ งานด้านธุรการ อำนวยการสถานที่ และหน้าที่อื่น ๆ อีกมาก จำนวนหน้าที่พิเศษอื่น ๆ นอกเหนือจากหน้าที่หัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการแล้ว มีจำนวนแตกต่างกันตามขนาดของสถานศึกษา ดังตารางที่ 38

ตารางที่ 38

จำนวนหน้าที่อื่น ๆ ของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ

ขนาดสถานศึกษา	ที่สอบ	เฉลี่ย	หมายเหตุ
เล็ก	1-2	1.57	ไม่ตอบ 1 แห่ง
กลาง	1-5	3.22	ไม่ตอบ 2 แห่ง
ใหญ่	3-4	3.75	ไม่ตอบ 1 แห่ง

จากตารางที่ 38 ปรากฏว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่นั้น หัวหน้าฝ่ายปกครองต้องปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ อีก 3.75 หน้าที่ และในสถานศึกษาขนาดกลาง 3.22 หน้าที่ ส่วนในสถานศึกษาขนาดเล็กนั้น หัวหน้าปกครองฯ ต้องทำหน้าที่อื่นอีกเพียง 1.57 หน้าที่

เพื่อที่จะเปรียบเทียบว่า ปริมาณงานโดยทั่ว ๆ ไปทั้งหมดของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ ของสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน วิธี One-Way Analysis of Variance จึงผลการวิเคราะห์นี้ในตารางที่ 39

ตารางที่ 39

การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณงานโดยทั่ว ๆ ไปของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการของสถานศึกษาประเภทครู แบบตามขนาดเล็ก กลาง และใหญ่

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	11.46	2	5.73	0.017
ความคลาดเคลื่อน	3023.78	9	335.97	

หมายเหตุ : จากตาราง $F.(2, 9) = 19.38$ ระดับความมีนัยสำคัญ .05

SS = Sum of Square

df = degrees of freedom

MS = Means Square

F = $\frac{\text{Among MS}}{\text{Within MS}}$

ค่าสถิติจากตารางที่ 39 แสดงว่า ปริมาณงานโดยทั่วไปของหัวหน้า
ฝ่ายปกครองและสวัสดิการ ของสถานศึกษาเด็กหัดครขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาด
ใหญ่ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความนัยสำคัญ .05 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ผู้วิจัย
ตั้งไว้ว่า ปริมาณงานของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการของสถานศึกษาเด็กหัดคร
ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา